

Samenwerkingsagenda Metropoolregio Eindhoven–Weert 2026-2029

Introductie en doel van de samenwerking

Brainport Eindhoven is de economische ontwikkelmotor van Nederland. De gemeenten van de Brainportregio werken samen binnen de Metropoolregio Eindhoven, met als doel om het verblijfs- en vestigingsklimaat voor haar inwoners en bedrijven te blijven verbeteren. De regio maakt op dit moment een schielsprong door om de sterke economische en demografische groei in goede banen te leiden. Het aantal banen en inwoners van de regio blijft naar verwachting ook in de komende jaren fors stijgen. De groei van bedrijvigheid, banen en welvaart betekent een groeiende en acute behoefte aan nieuwe werklocaties en talent, ruimte voor wonen, een betere bereikbaarheid en ook een passende sociaal-maatschappelijke infrastructuur. Het daily urban system, waaronder de arbeidsmarkt, de woningmarkt, verzorgingsgebieden en verkeersbewegingen, breidt zich inmiddels ook steeds verder uit buiten de regio Zuidoost Brabant, waaronder naar Weert.

Weert is een groene woonstad met veel industriële werkgelegenheid. Het ligt op slechts 16 minuten treinen van Eindhoven en vormt de 'poort van Limburg', maar is tegelijkertijd dus onderdeel van het daily urban system van de naburige Brainportregio. Met de A2, de Zuid-Willemsvaart en de spoorlijn zijn de MRE en Weert historisch met elkaar verbonden. Weert is een aantrekkelijke woonlocatie en vestigingslocatie voor werknemers en bedrijven uit het Brainport ecosysteem. Dat levert diverse uitdagingen en kansen op.

Weert wil daarom passend groeien vanuit eigenheid en werkt aan verstedelijking in de volle breedte. Daarmee biedt Weert binnen het daily urban system ruimte voor nieuwe inwoners en ondernemers én zorgt het ervoor dat Weert voor eigen inwoners en bedrijven haalbaar, betaalbaar en leefbaar blijft. De regionale- en provinciale grens levert op diverse onderwerpen belemmeringen op, terwijl het MRE en Weert met dezelfde ontwikkelingen te maken hebben en groeiambities delen. Dat is de reden dat de samenwerking op deze onderwerpen noodzakelijk is om goed gebalanceerd te kunnen groeien.

De ontwikkelingen die we allebei doormaken zijn ingewikkeld en gaan snel. Het zijn soms spannende veranderingen voor onze inwoners en het zorgt voor veel werk voor onze gemeenten. Tegelijkertijd bieden deze opgaven kansen om elkaar te helpen, om hiermee de druk op de groeiende Brainport binnen en buiten de regio te verlichten. Binnen de Brainportregio wordt de schielsprong op de zuidelijke corridor langs de A2 opgevangen in de regionale knopen Geldrop en Maarheeze. Ook Weert draagt hieraan al bij door het versterken van de zuidelijke corridor langs de A2, zodat we samen het wonen en werken in zowel de Brainport als Weert beter maken en onze leefbaarheid en brede welvaart verhogen. We begrijpen namelijk ook dat de opgaven in onze regio en gemeente(n) niet kunnen wachten en continu aandacht vragen, en onze inwoners en bedrijven niet handelen op basis van bestuurlijke grenzen. Juist door tijdig en vaker met elkaar in gesprek te gaan over de wederzijdse ontwikkelingen, is de kans groter dat we niet met elkaar concurreren, maar elkaar juist aanvullen en versterken.

MRE en Weert gaan daarom intensiever samenwerken om deze opgaven én kansen samen het hoofd te bieden. We doen dat vanuit onze eigen kracht en met behoud van onze eigen identiteit. We kiezen bewust voor een gefocuste agenda voor een periode van vier jaar, met een duidelijke win-win voor beide partijen. De afspraken zijn zo concreet mogelijk en richten zich op drie belangrijke thema's; economie en talent, wonen, en mobiliteit. Deze afspraken staan hieronder beschreven. Andere onderwerpen die hiervoor randvoorwaardelijk zijn en waar we een gezamenlijk belang bij hebben, zoals netcongestie, gaan we zo pragmatisch mogelijk mee om.

Economie en talent

Context

MRE werkt met partners zoals Brainport Development aan het versterken van de toppositie van de Brainportregio. Het Brainport Eindhoven-ecosysteem is een van de meest toonaangevende technologische regio's van Europa. Het staat bekend om zijn sterke focus op hightech innovatie, samenwerking tussen bedrijven, kennisinstellingen en overheden (het zogeheten triple-helixmodel), en een sterke concentratie van technologische bedrijvigheid. De hightech maakindustrie vormt een van de belangrijkste industriële clusters van Nederland met bedrijven als ASML, VDL Groep, NXP en Philips en duizenden hightechbedrijven, variërend van multinationals tot innovatieve startups. Diverse campussen en expertisecentra fungeren hierbij als innovatie- en samenwerkingshotspots, waaronder organisaties als Food Tech Brainport. Bedrijven in de hightech maakindustrie en alle toeleverende bedrijven groeien de ko-

mende jaren exponentieel in hun vraag naar ruimte en voldoende gekwalificeerde medewerkers op alle niveaus.

De MRE heeft in dit kader te maken met een acute behoefte aan extra werklocaties. Nieuwe of groeiende bedrijven die in de Brainportregio op korte termijn moeilijk ruimte kunnen vinden, zouden mogelijk in Weert wel behouden kunnen blijven voor het Brainport ecosysteem en daarmee ook waarde toevoegen aan Weert. MRE heeft een Regionale Visie Werklocaties vastgesteld, die samen met de bijbehorende strategie en uitvoeringagenda voor de komende jaren de kaders geeft voor de programmering van werklocaties in de regio. Een aanzienlijk deel van het zoekgebied voor nieuwe werklocaties in de MRE ligt nabij Weert. Dit benadrukt het belang van de samenwerking tussen MRE en Weert bij de programmering van deze werklocaties.

De arbeidsmarkttopgave waar MRE en de Brainportregio van uitgaan is aanzienlijk en bestaat uit zowel een vervangingsvraag als een uitbreidingsvraag in de Tech- en IT-sector. Tegen 2032 zullen er naar verwachting 71.200 nieuwe banen zijn in de Brainportregio. Deze groei van de tech- en IT-sector beïnvloedt bovendien andere sectoren zoals zorg, onderwijs, kinderopvang en bouw, die eveneens kampen met tekorten. De Regionale agenda Schaalsprong Talent vormt het referentie- en handelingskader voor onderwijs- en arbeidsmarktorganisaties en de triple helix partners in de Brainportregio om de vraag naar talent het hoofd te kunnen bieden.

Weert zet in op stuwende bedrijvigheid en positioneert zich als een productielandschap dat zich richt op het aantrekken en faciliteren van maakbedrijven binnen de waardeketens van de toekomst. Weert zet daarom in op regionale samenwerking zoals met het MRE en bereidt zich strategisch voor op toekomstige economische behoeften, zowel qua ruimte als qua talent en (onderwijs)voorzieningen. Door een open en verbindende houding in te nemen, versterkt Weert zijn positie binnen de regio, met een duidelijke focus op maakindustrieën die aansluiten bij de dynamiek van Brainport Eindhoven en de Brightlandscampussen. Weert heeft op de korte termijn (stand per mei 2025) 18 ha werklocaties beschikbaar en wil tot 2040 groeien met 30 tot 44 ha nieuwe werklocaties. Die nieuwe werklocaties moeten vooral – maar niet uitsluitend – ruimte bieden aan maakindustrie in metaal, chemie en energie (met aandacht voor agrotech), ecosysteem gerelateerde logistiek en groeiende bedrijven met industriële productiestructuren in domeinen energietransitie, robotica, fotonica en biobased materialen.

Weert heeft in mei 2025 het Economisch Profiel Weert vastgesteld, haar economische visie voor de toekomst. Tevens werken bedrijven, MBO-opleidingen en de gemeente Weert samen aan de ontwikkeling van een 'Huis van de Techniek' om het technisch bedrijfsleven en het onderwijs nauwer te laten samenwerken, met als doel vraag en aanbod van technisch talent beter op elkaar aan te sluiten.

Afspraken

- MRE en Weert gaan intensiever samenwerken bij de programmering en allocatie van werklocaties.
 - MRE en Weert versterken de onderlinge afstemming over de programmering van onze (nieuwe) werklocaties, inclusief de vestigings- en uitbreidingskansen van Brainport-gerelateerde bedrijven in Weert. We maken daarbij gebruik van gelijksoortige visies, beleidskaders en uitvoeringsstrategieën. Weert kan daarbij gebruik maken van de expertise, methodieken en best practices van de MRE.
 - Op het gebied van allocatie werkt MRE gefaseerd aan de doorontwikkeling van bestaande loketfuncties binnen de MRE tot een regionale loketfunctie, waaraan Weert vervolgens kan deelnemen. We wisselen dan bijvoorbeeld informatie uit over bedrijfsvragen, en delen en ontwikkelen expertise over de allocatie en ontwikkeling van bestaande en nieuwe werklocaties.
- MRE en Weert werken structureel samen aan het versterken van de onderlinge samenhang tussen het Brainport ecosysteem en Weert met als doel het behouden, aantrekken en ontwikkelen van talent.
 - MRE en Weert faciliteren en bevorderen de onderlinge dialoog en samenwerking tussen onze triple helix partners, waaronder Brainport Development en onze onderwijsinstellingen, met als doel het versterken van de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt, en een gezamenlijke en/of complementaire benadering en aanpak voor het behouden, binden en ontwikkelen van talent.
 - Weert gaat de dialoog met het lokale bedrijfsleven beter organiseren, als randvoorwaarde voor een evenwichtig gesprek tussen de MRE en Weert.
 - MRE en Weert streven ernaar om in hun aanpak en bij de vorming van beleidskeuzes zoveel mogelijk dezelfde uitgangspunten, beleidskaders en instrumenten te gaan hanteren en ontwikkelen.

- Afstemming vindt plaats op basis van bestaande regionale strategieën, waaronder de Schaalsprong Talent Agenda uit de Strategische Agenda Brainport en het Economisch Profiel Weert.

Wonen

Context

De Metropoolregio Eindhoven heeft een acuut woningtekort. Bovendien staat de betaalbaarheid van woningen onder druk. De regio werkt daarom hard om 62.130 woningen en 2.280 studenteneenheden te realiseren voor 2030, en 100.000 woningen voor 2040. De Ontwikkelstrategie Zuidoost-Brabant is daarbij de leidende, ruimtelijke strategie met richtinggevend keuzes op gebied van wonen, werken én mobiliteit, in nauwe samenhang met andere regionale en provinciale beleidsdocumenten.

Weert heeft in haar Omgevingsvisie en Ruimtelijke Ontwikkelstrategie aangegeven met 20% te groeien tot 60.000 inwoners. Daarvoor moeten voldoende woningen gebouwd worden. Weert werkt aan het verhogen van de plancapaciteit naar ruim 6.000 woningen om uiteindelijk tot 2040 ca. 4.650 woningen te kunnen realiseren. Dit is conform de woondeal. Met deze groeicijfers accommoderen we de autonome groei en anticiperen we op de groei vanuit Brainport. Weert werkt samen met anderen aan een verstedelijkingsstrategie voor heel Limburg, Limburg Centraal, die nauw moet aansluiten op de ontwikkelstrategie Zuidoost-Brabant.

Afspraken

- MRE en Weert starten met de kwalitatieve en kwantitatieve afstemming van woonprogramma's om het aanbod versneld en beter aan te laten sluiten bij lokale en regionale behoeften.
 - We werken aan een betere kwantitatieve en kwalitatieve afstemming en invulling van de woonopgaven van MRE-(grens)gemeenten en Weert, met in het bijzonder aandacht voor de knoop Maarheeze en de verstedelijkingsopgave van Weert.
 - We delen en bespreken onderzoeksresultaten over onze woonbehoeften en woningmarkt, inclusief conclusies uit MIRT-verkenningen en actualisaties, plus de woonzorganalyse en het woningmarktinformatieonderzoek van de MRE en woonbehoefteonderzoeken in Weert.
 - We hanteren zoveel mogelijk dezelfde richtinggevende principes bij onze woningbouw, zoals vastgesteld in de Ontwikkelstrategie Zuidoost-Brabant en de Ruimtelijke Ontwikkelstrategie van Weert.
- MRE en Weert werken samen om de woningbouw in MRE en Weert te versnellen.
 - MRE en Weert wisselen werkwijzen, conceptontwikkeling, en financieringsmodellen uit om woningbouwprocessen te versnellen.
 - We verkennen de mogelijkheden om gezamenlijk op te trekken bij de (versnelde) realisatie van de woningbouwopgave.

Mobiliteit

Context

MRE en Weert zijn op mobiliteitsvlak uitstekend met elkaar verbonden. De intercityverbinding Eindhoven-Weert bedraagt een reistijd van slechts 16 minuten, en de sprinterverbinding bedient de tussenliggende stations in Geldrop, Heeze en Maarheeze. De A2 is een belangrijke as voor wonen en werken, en de N266 verbindt Weert met de oostkant van de MRE. De verbreding A2 Weert-Eindhoven is op langere termijn een gezamenlijk streven, maar de komende jaren niet realistisch. Daarom zetten we éérs in op mitigerende maatregelen die de doorstroming verbeteren, zoals de bus op vluchtstrook en andere goede alternatieven voor de auto, zoals (hoogwaardig) openbaar vervoer en de fiets. Zo wordt momenteel al gewerkt aan diverse snelfietspaden tussen Eindhoven en Weert. Gezien de groei van zowel de MRE als Weert blijft de onderlinge mobiliteit een belangrijk aandachtspunt, ook in de toekomst. Dit heeft al geleid tot een bestaande samenwerking in de Mobiliteitsagenda A2-Zuid, gevormd door MRE-gemeenten Cranendonck, Valkenswaard, Heeze-Leende en Waalre, plus Weert en Nederweert. Voor veel ontwikkelingen zijn we afhankelijk van het Rijk en/of de provincies Noord-Brabant en Limburg. Zo hebben de provincies een expliciete rol waar het gaat om provinciale wegen (wegbeheerder) en regionaal ov (ov-concessieverlener). Een goede samenwerking met deze partners is dus cruciaal.

Afspraken

- MRE en Weert werken nauw samen met onze partners om lopende projecten te realiseren die de onderlinge mobiliteit verbeteren, als belangrijke randvoorwaarde voor onze samenwerking op wonen en werken. De Mobiliteitsagenda A2-Zuid heeft hierin een prominente rol.
 - MRE en Weert werken samen om de onderlinge samenhang en complementariteit van Brainporthub Maarheeze en de stedelijke hub IC-station Weert te versterken en zetten gezamenlijk in op daarbij prioritaire mobiliteitsmaatregelen.
 - MRE en Weert trekken gezamenlijk op om te zorgen voor een bus op vluchtstrook op de A2 Veldhoven/Eindhoven-Weert in verbinding met de Brainportlijn.
 - We spannen ons in om andere prioritaire mobiliteitsopgaven in de Mobiliteitsagenda A2-Zuid te realiseren, zoals de uitrol van diverse snelfietsroutes tussen Eindhoven en Weert en het reactiveren van personenvervoer via de treinverbinding Hamont-Weert.
- MRE en Weert trekken gezamenlijk op bij het onder de aandacht brengen van nieuwe, toekomstbestendige (ov-)verbindingen en mobiliteitsmaatregelen.
 - We vragen gezamenlijk aandacht voor de realisatie van een nieuwe noord-zuid ov-verbinding (Den Bosch/Uden via Veghel, Helmond en Weert en tussenliggende dorpen).
 - We zorgen voor afstemming over onze inzet bij ov-concessies en geven elkaar inzicht in onze Meerjarige Multimodale Mobiliteitspakketten (MMMP's).
 - MRE en Weert trekken gezamenlijk op om het wederzijdse belang van de Spoorknop Eindhoven en Limburg Centraal onder de aandacht te brengen, m.n. de ongelijkvloerse kruising in Tongelre.
 - MRE en Weert trekken gezamenlijk op bij het versterken van de verbinding in het grensgebied tussen o.a. de A2, Weert, Budel en Hamont, samen met de Belgische grensgemeenten.

Voorzieningen

Context

MRE is momenteel bezig met een verkenning voorzieningen. Deze verkenning biedt inzicht in de huidige stand van zaken in de regio (een 'nulmeting') en brengt vervolgens ook toekomstige behoeften in beeld, zowel qua basisvoorzieningen als regionale en topvoorzieningen. De inzichten uit deze verkenningen worden in de toekomst gebruikt om beter te kunnen sturen op het benodigd voorzieningenniveau in de regio.

Afspraken

- Weert voert een verkenning voorzieningen uit en kan daarbij gebruik maken van de opgebouwde expertise van de MRE.
 - Weert maakt gebruik van de opgebouwde MRE-expertise en de bijbehorende onderzoeksmethodiek om de behoefte aan voorzieningen in Weert in kaart te brengen.

Bovenregionale samenwerking Vlaanderen

Context

MRE en Weert delen allebei een grens met Vlaanderen. MRE heeft parallel aan de bovenregionale samenwerking met Weert een verkenning lopen met de Vlaamse grensregio's de Antwerpse Kempen en Belgisch Limburg. Weert heeft binnen de provincie Limburg een voortrekkersrol in de samenwerking met Vlaanderen en een waardevol internationaal netwerk. Een betere afstemming van onze grensoverschrijdende inzet is daarom voor beide partijen nuttig.

Afspraken

- MRE en Weert werken samen in de bovenregionale samenwerking met Vlaanderen.
 - We informeren en betrekken elkaar bij lopende gesprekken met de Vlaamse grensregio's en andere Vlaamse stakeholders.
 - We wisselen werkwijzen, conceptontwikkeling en financieringsmodellen uit om provincie- en Rijksgrensoverschrijdende projecten te versnellen.